

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: History of the Northmen, or Danes and Normans, from the Earliest Times to the Conquest of England by William of Normandy

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "History of the Northmen, or Danes and Normans, from the Earliest Times to the Conquest of England by William of Normandy", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1831_494-txr-root.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Oversigt over manuskripter og tryk

Manuskripter

I Grundtvig-arkivet på Det Kongelige Bibliotek, København, findes to manuskripter, som knytter sig til værket.

Signatur	Type	Indhold
----------	------	---------

Fasc. 328, 25-26.	Kladde Fragment på dansk,	2 sider.
-------------------	---------------------------	----------

Fasc. 328, 25-26.	Kladde Fragment på engelsk,	7 linjer.
-------------------	-----------------------------	-----------

Begge fragmenter er optrykt i deres helhed i Helge Toldbergs artikel "Grundtvig og de engelske antikvarer" fra 1947, s. 299 f.

Førstetrykket

Nummer i *Bibliografien*: 494.

Den anonyme anmeldelse blev trykt i det London-baserede tidsskrift *The Westminster Review*, oktober 1831, s. 442-457.

Bibliografisk beskrivelse

De anvendte eksemplarer

- Eksemplar i Lunds universitetsbibliotek, katalognr. UB H Tidsskr.Magasin, indbundet samlebind, juli til oktober 1831.
- British Librarys eksemplar, opstillingsnr. R. PP. 5987. I., indbundet samlebind, juli til oktober 1831.
- Det Kongelige Biblioteks indbundne eksemplar, katalognr. 185,-193 (stregkode: 121850116690), indbundet fotokopi af samlebind, oktober 1831.

Eksemplar 1 har dannet grundlag for tekstetablering og faksimiler.

The Westminster Review

The Westminster Review blev redigeret af John Bowring og trykt i London af T.C. Hansard. I eksemplar 2 angives Robert Heward som udgiver. Artiklen stod i nr. 30 fra oktober 1831, hvilket var anden halvdel af tidsskriftets årgang 15. Grundtvig har kun bidraget denne ene gang til *The Westminster Review*.

Intern varians

Der er ikke blevet konstateret intern varians, hverken af tekstlig eller materiel art.

Tekstkritik

Anmeldelsen indeholder en del tekstfejl af substantiel karakter særligt i forbindelse med det norrøne stof. Det må formodes, at enten redaktøren eller sætteren ikke har været bekendt med emnet og derfor har fejllæst manuskriptet. Det er usandsynligt, at Grundtvig selv er skyld i fejlene. I de fleste af ovenstående tilfælde giver den korrekte form sig selv. Her skal derfor blot knyttes en forklaring til to af tekstrettelserne:

På s. 443 i førstetrykket står der: "On England the subject has a very especial claim—for in England, these men, whom the father of northern history calls 'the Kingly Scythians,' not only pitched their camps, but raised their castles, and built their palaces—not only looked in as visitors, but fixed themselves as inhabitants". Grundtvig sigter her til det slægtskab mellem det nordiske og det engelske folk, som hele artiklen omhandler. Derfor er det sært, at Skyterne, som var et iransk nomadisk folk, skal indblandes, så det må formodes at være en fejl for 'Scyldings', som er det engelske ord for Skjoldunger.

Faderen til Nordens historie, som Grundtvig henviser til, er i denne sammenhæng Snorre, hvilket også påpeges senere i artiklen (se s. 445). Snorre beskriver i fortalen til sin *Edda*, hvordan netop den nordiske kongeslægt, Skjoldungerne, har spredt sig til bl.a. England. Her findes Skyterne ikke omtalt, hvilket giver et godt belæg for rettelsen. Sagen er dog ikke helt klar. Visse historikere i 1700- og 1800-tallet lader nemlig Skyterne fremstå som forfædre til angelsakserne, bl.a. Paul-Henri Mallet (se fx dennes *Northern Antiquities: Or, a Description of the Manners, Customs, Religion and Laws of the Ancient Danes* (1770), bind 1, s. 20 og 60) og Sharon Turner (se bl.a. dennes *The History of the Anglo-Saxons* (1820), bind 1, s. 110-120). Og for at gøre sagen endnu mere indviklet blev 'Skyterne' også brugt som betegnelse for svenskerne. Alligevel må den interne logik i artiklen – samt referencen til Snorre – veje tungest, hvorfor 'Scythians' rettes til 'Scyldings'.

På s. 446 i førstetrykket står der: "the Hymisquida is no description of a banquet at Agen, but of Thor's visit to Jotun Hymer". Grundtvig ønsker her at rette en misforståelse hos Wheaton, som synes at sammenblende handlingerne i *Hymerskvadet* (om Thors fisketur med Hymer) og *Lokesenna* (om balladen ved gildet hos Ægir). Agen er et sted i det sydlige Frankrig og passer ikke ind i denne kontekst. Hos Wheaton står der også rigtigt nok: "Hymisquida, or the Song of Hymer, which describes a feast given by the sea-god Ægir" (Wheaton 1831, s. 77). Genitiv-formen Ægir's sigter til den underforståede betydning 'Ægirs sal' eller 'Ægirs hjem'.

Et enkelt sted har førstetrykkets særprægede ordlyd fået lov at blive stående til trods for, at der ikke findes belæg i *Oxford English Dictionary* (OED). På s. 444 omtales "the kempions of the North"; ordet *kempion* findes ikke i OED, som kun har formerne *campion* og *kemper*, begge med nogenlunde ens betydninger: kriger, helt, eller med et af Grundtvigs ofte brugte ord 'Kæmper'. Imidlertid findes ordet anvendt i engelske publikationer fra samme periode, bl.a. hos Walter Scott, som den pågældende passage omhandler, og formen får således lov at blive stående.

Anvendt litteratur

- *Bibliografien*, se Johansen, Steen (1948-1954)
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs Skrifter*. København
- Mallet, Paul-Henri (1770) *Northern Antiquities: Or, a Description of the Manners, Customs, Religion and Laws of the Ancient Danes, And Other Northern Nations; Including those of Our own Saxon Ancestors*. 1-2. London
- Toldberg, Helge (1947) "Grundtvig og de engelske antikvarer" i *Orbis Litterarum*, 5, s. 258-311. København
- Turner, Sharon (1820) *The History of the Anglo-Saxons*. London
- Wheaton, Henry (1831) *History of the Northmen, or Danes and Normans, from the Earliest Times to the Conquest of England by William of Normandy*. London